

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ELSŐ SZEKCIÓ

H.K. kontra MAGYARORSZÁG

(18531/17. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2022. szeptember 22.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői változtatások tárgyát képezheti.

A H.K. kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció), a következő tagokból álló Tanácsként eljárva:

Raffaele Sabato, *elnök*,

Paczolay Péter,

Davor Derenčinović, *bírák*,

és Liv Tigerstedt, a szekció helyettes jegyzőkönyv-hivatalvezetője, tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján 2017. március 3-án Magyarország ellen benyújtott 18531/17. sz. kérelem, amelyet H.K., 1988-ban született, Berlinben élő iráni állampolgár (a továbbiakban: kérelmező) nyújtott be a Bírósághoz, akit Pohárnok B., Budapesten praktizáló ügyvédnek képviselt;

határozat, hogy a kérelemről értesítik a magyar kormányt (a továbbiakban: kormány), melyet Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képviselt;

határozat arról, hogy a kérelmező nevét nem hozzák nyilvánosságra; a felek észrevételei;

2022. augusztus 30-án zárt ülésen történt tanácskozást követően, meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap fogadtak el:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. Az ügy a kérelmezőnek a Magyarországra történő szabálytalan beutazását követő kitoloncolására vonatkozik.

2. A kérelmező állítólag vallása miatti üldöztetéstől való féltelmében hagyta el származási országát, Iránt. Több országon való átutazás után 2016 májusa vagy júniusa körül érkezett Szerbiába. Felkereste a Magyarország és Szerbia közötti határ közelében található tranzit zóna előtti területet, és jelentkezett egy magát “afgán férfinak” nevező személynél, aki a magyarországi tranzitzónába való belépéshez szükséges várólistát kezelte. 2016. augusztus 4-én a nevét a várólistán a 102. szám alatt jegyezték fel. A tranzitzónába való bejutásra várakozás során a kérelmező többször is megpróbált szabálytalanul bejutni Magyarországra, de minden alkalommal határozat nélkül toloncolták vissza Szerbiába.

3. Az egyik ilyen kísérlet során, 2016. szeptember 2-án 23 óra körül a kérelmező egy másik iráni állampolgárral együtt gyalogosan lépte át a magyar-szerb határt Kelebia közelében. Több órát gyalogoltak, miután a magyar rendőrök 2016. szeptember 3-án a hajnali órákban Kisszálláson (a határtól több kilométerre lévő magyar falu) elfogták őket. A rendőrök megbilincseltek őket és erősítést hívtak. További négy-öt rendőr megérkezése után a kérelmezőt és társát egy kisbuszhoz vitték, amelyben két másik személy várakozott. A kérelmezőt a rendőrök állítólag fizikailag

bántalmazták, és kutyáik megtámadták őket a rendőrségi kisbuszba történő beszállítást megelőzően.

4. A kisbusz egy rendőrségnél állt meg, ahol a rendőrök megnézték néhány személy fényképét, és összehasonlították a fotókat a kérelmezővel. Alapfokú angol nyelven kérdezték a kérelmezőt, hogy először lép-e be Magyarországra, mire ő igennel válaszolt, bár ez nem volt igaz. A kérelmező állítólag azt mondta a rendőröknek, hogy "Magyarországon akarok menekült státuszt", de azt mondták neki, hogy menjen haza vagy Szerbiába, mert Európa tele van.

5. A kérelmező nem kapott semmilyen információt vagy dokumentumot. Visszavitték a kisbuszba, és a határkerítéshez vezették. A kitoloncolásnak erről a részéről a magyar tisztviselők fényképeket és videókat készítettek, de azokat nem nyújtották be a Bíróságnak. A kérelmezőt és a csoport többi tagját ezután arra kényszerítették, hogy a határkerítésen lévő kapun keresztül Szerbia irányába távozzanak.

6. Kitoloncolását követően a kérelmező a szabadkai kórházba (Szerbia) ment, hogy sérüléseit ellássák. Ezt követően 2016. szeptember 26-ig Szerbiában maradt, amikor is beléphetett a magyarországi Röszke tranzitónába. Ott menedékjog iránti kérelmet nyújtott be, és egy belföldi befogadóközpontba szállították. A magyar hatóságok 2017. február 16-án elutasították menedékjog iránti kérelmét. Időközben azonban Németországba távozott, ahol jelenleg is tartózkodik.

7. Úgy tűnik, hogy a kérelmező 2016. szeptember 3-án történt kitoloncolása Magyarországról az államhatárról szóló törvény 5. § (1a) bekezdésén alapult (lásd *Shahzad kontra Magyarország*, 12625/17. sz. ügy, 17. pont, 2021. július 8.). A hivatalos statisztikák szerint aznap hetvenhat személyt toloncoltak ki ezen az úton Magyarországról.

8. A kérelmező azt kifogásolta, hogy 2016. szeptember 3-án kollektív kiutasítás elszenvedője volt, ami sérti az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikkét. Továbbá az Egyezmény 13. cikke alapján azt kifogásolta, hogy nem állt rendelkezésére olyan jogorvoslat, amely lehetővé tette volna számára, hogy panaszt tegyen az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkének megsértése miatt.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. AZ EGYEZMÉNY 4. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVE 4. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSZEGÉSE

9. A Bíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a kérelmező több képernyőképet nyújtott be a GPS-koordinátáiról, amelyek a szóban forgó kitoloncolás során végzett mozgását mutatják, valamint egy képernyőképet a magyar távközlési szolgáltatótól kapott üzenetről, amelyet Magyarországra való belépésekor kapott. Ezek egyikét sem kérdőjelezte

meg az alperes Kormány, amely nem vitatta, hogy a kérelmezőt 2016. szeptember 3-án a magyar tisztviselők a határkerítés külső oldalára kísérték. Tekintettel a *Shahzad-ügyben* tett megállapításaira (idézett ítélet, 45-53. pont), a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező kitoloncolása a 4. Kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikke értelmében kiutasításnak minősül.

10. Mivel ez a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan, és az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok miatt sem elfogadhatatlan, azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

11. Ami a kiutasítás "kollektív" jellegét illeti, a jelen ügy hasonló a fent idézett *Shahzad-ügyhöz*. Abban az ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmező 2016 augusztusában történt kitoloncolása, amely az államhatárról szóló törvény 5. § (1a) bekezdésén alapult, sértette az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikkét, mivel azt a kérelmező helyzetéről szóló döntés és vizsgálat nélkül hajtották végre (ibid., 60-67. §§). A Bíróság azt is megállapította, hogy a Magyarországra történő legális beutazás egyetlen módja - nevezetesen a két tranzitzona - nem volt hatékonynak tekinthető az – egyedülálló férfi – kérelmező szempontjából, tekintettel a korlátozott hozzáférésre (napi kvóta) és az egyedülálló migránsok befogadását szabályozó, megfelelő biztosítékokkal járó hivatalos eljárás hiányára (ibid., 63-65. pont). A Bíróság megállapította, hogy a tranzitzonába belépni kívánóknak először be kellett jegyeztetniük magukat a várólistára – amely a tranzitzonákba való belépés sorrendjének megállapítására szolgáló informális eszköz -, majd potenciálisan több hónapot kellett várniuk Szerbiában, mielőtt Magyarországra léphettek volna (ibid., 64. pont).

12. A Bíróság megjegyzi, hogy – eltérően a *Shahzad-ügyben* szereplő kérelmezőtől – a jelen esetben a kérelmezőt valóban felvették a várólistára, és néhány hónapos szerbiai várakozás, valamint néhány Magyarországra történő illegális belépési kísérlet után bejutott a tranzitzonába, ahol menedékjogot tudott kérni. 2016. szeptember 3-án azonban, amikor a kérelmező szabálytalanul lépett be Magyarországra, és kitoloncolták, nem volt információja arról, hogy hozzáférhet-e a menekültügyi eljáráshoz, és ha igen, mikor. A Bíróság ezért úgy véli, hogy pusztán az a tény, hogy később sikerült belépnie a tranzitzonába, nem teheti az Egyezménnyel összeegyeztethetővé a 2016. szeptember 3-án Magyarországról történő kitoloncolását. Tekintettel a rendelkezésére álló információkra, és megjegyezve, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan érvet, amely azt bizonyította volna, hogy a kérelmező kiutasításának időpontjában a jogszerű beutazási eljárás hatékony volt, a Bíróság nem tehet mást, mint hogy levonja azt a következtetést, hogy a kérelmező kiutasítása kollektív jellegű volt.

13. Ennek alapján megsértették az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 13. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE AZ EGYEZMÉNY 4. KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVÉNEK 4. CIKKÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN

14. A kérelmezőnek az Egyezmény 13. cikke szerinti panasza a 4. Kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben értelmezve nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és más okokból sem elfogadhatatlan (lásd a fent hivatkozott *Shahzad* ügyben hozott ítélet 70-74. pontját). Ennek megfelelően azt elfogadhatónak kell nyilvánítani. A Bíróság az összes rendelkezésre álló anyagot megvizsgálva és figyelembe véve a *Shahzad* ügyben tett megállapításait (idézett, 75-79. pont), a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy ez a panasz az Egyezmény 13. cikkének a 4. Kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben történő megsértésére utal.

AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

15. A kérelmező 5.000 Eurót (EUR) követelt nem vagyoni kár címén, valamint 9.340 EUR-t a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások címén.

16. A Kormány ezeket a követeléseket túlzottnak tartotta és vitatta.

17. Tekintettel a jelen eset körülményeire, méltányos mérlegelés alapján a Bíróság 5.000 Eurót plusz az esetlegesen felszámítandó adók összegét ítéli meg a kérelmezőnek nem vagyoni kár címén.

18. Tekintettel a birtokában lévő iratokra, a Bíróság a kérelmező Bíróság előtti eljárásáért 1.500 Eurót plusz az esetlegesen felszámítandó adók összegének megítélését tartja észszerűnek.

19. A Bíróság helyénvalónak tartja továbbá, hogy a késedelmi kamatláb az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábán alapuljon, amelyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN OKOK MIATT A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy a kérelem elfogadható;
2. *Úgy dönt*, hogy megsértették az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkét;
3. *Úgy dönt*, hogy megsértették az Egyezmény 13. cikkét, az Egyezmény 4. Kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkével összefüggésben;
4. *Úgy dönt, hogy*
 - (a) hogy az alperes állam három hónapon belül fizesse meg a kérelmezőnek a következő összegeket, amelyeket az alperes állam

pénznemére kell átváltani a teljesítés időpontjában érvényes árfolyamon:

- (i) 5.000 Euró (ötezer Euró), plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem vagyoni károk tekintetében;
- (ii) 1.500 Euró (ezerötszáz Euró), plusz a kérelmezőt terhelő esetleges adó, a költségek és kiadások tekintetében;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Banknak a késedelmi időszak alatt érvényes marginális hitelkamatlábával plusz három százalékponttal egyenlő;

5. A Bíróság a kérelmező méltányos elégtétel iránti kérelmét ezt meghaladó részében *elutasítja*.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2022. szeptember 22-én a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. pontja alapján.

Liv Tigerstedt
Jegyzőkönyv-vezető helyettes

Raffaele Sabato
Elnök